

B.Com. Semester - 3 (CBCS) Examination
Oct/Nov - 2023 (OLD COURSE)
COST ACCOUNTING - 1(CORE)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.૧ નીચેની વિગતો પરથી રોકડાના ધોરણ ૨/૩ ભાગ જેટલો નફો, નફા-નુકસાન ખાતે લઈ જવાની પદ્ધતિએ કરાર ખાતું તૈયાર કરો. (૨૦)

વિગત	રકમ રૂ.
માલસામગ્રી	૧,૩૦,૦૦૦
મજૂરી	૧,૦૦,૦૦૦
પરોક્ષ ખર્ચા	૫૦,૦૦૦
વર્ષના અંતે માલનો સ્ટોક	૧૦,૦૦૦
અકસ્માતથી નુકશાન	૨૦,૦૦૦
બિન પ્રમાણિત કામ	૩૦,૦૦૦
મળેલ રોકડ (પ્રમાણિત કામના ૯૦%)	૩,૬૦,૦૦૦
કરાર કિંમત	૫,૦૦,૦૦૦
ભંગારનું વેચાણ	૨,૦૦૦
માલસામગ્રીનું વેચાણ (પડતર રૂ. ૫,૦૦૦)	૬,૦૦૦
પ્લાન્ટ રૂ.	૫૦,૦૦૦
વર્ષના અંતે વધેલ પ્લાન્ટ	૩૦,૦૦૦

અથવા

પ્રશ્ન.૧ ખુશી કોન્ટ્રાક્ટર પાસે રૂ. ૩૭,૫૦,૦૦૦ નો કરાર છે. તેને વખતો વખત પ્રમાણિત કામના ૯૦% રોકડ મળે છે. આ કરારને લગતી વિગતો નીચે મુજબ છે.

વિગત	૨૦૨૧ રૂ.	૨૦૨૨ રૂ.	૨૦૨૩ રૂ.
માલસામાન	૪,૫૦,૦૦૦	૫,૫૦,૦૦૦	૩,૧૫,૦૦૦
મજૂરી	૪,૨૫,૦૦૦	૫,૭૫,૦૦૦	૪,૨૫,૦૦૦
પ્રત્યક્ષ ખર્ચા	૧૭,૫૦૦	૬૨,૫૦૦	૨૨,૫૦૦
પરોક્ષ ખર્ચા	૭,૫૦૦	૧૦,૦૦૦	----
પ્રમાણિત કામ	૮,૭૫,૦૦૦	૨૮,૨૫,૦૦૦	૩૭,૫૦,૦૦૦
અપ્રમાણિત કામ	----	૫૦,૦૦૦	----
આપેલ યંત્રો	૫૦,૦૦૦	----	----
વર્ષના અંતે યંત્રની કિંમત	૪૦,૦૦૦	૨૫,૦૦૦	૧૦,૦૦૦

ઉપરની વિગતો પરથી ત્રણેય વર્ષના કરાર ખાતા તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન.૨ જૂનાગઢ લિ. ના ત્રણ ઉત્પાદન વિભાગો A,B, અને C છે. ઉપરાંત બે સેવા વિભાગો D અને E છે. કંપનીના ચોપડામાંથી નીચેની માહિતી લેવામાં આવી છે.

(૨૦)

ભાડું અને વેરા	રૂ. ૫,૦૦૦
સામાન્ય વીજળી બતી	રૂ. ૬૦૦
પરોક્ષ મજૂરી	રૂ. ૧,૫૦૦
પાવર	રૂ. ૧,૫૦૦
ચંત્રોનો ઘસારો	રૂ. ૧૦,૦૦૦
પરચુરણ ખર્ચ	રૂ. ૧૦,૦૦૦

વિગત	કુલ	A	B	C	D	E
રોકેલ જગ્યા (ચો. ફુટ.)	૧૦,૦૦૦	૨,૦૦૦	૨,૫૦૦	૩,૦૦૦	૨,૦૦૦	૫૦૦
વીજળીના પોઈન્ટ	૬૦	૧૦	૧૫	૨૦	૧૦	૫
પ્રત્યક્ષ મજૂરી રૂ.	૧૦,૦૦૦	૩,૦૦૦	૨,૦૦૦	૩,૦૦૦	૧,૫૦૦	૫૦૦
ચંત્રના હોર્સ પાવર	૧૫૦	૬૦	૩૦	૫૦	૧૦	----
ચંત્રની કિંમત RS.	૨,૫૦,૦૦૦	૬૦,૦૦૦	૮૦,૦૦૦	૧,૦૦,૦૦૦	૫,૦૦૦	૫,૦૦૦
કામના કલાકો		૬,૨૨૬	૪,૦૨૮	૪,૦૬૬	----	----
D વિભાગના ખર્ચની ફાળવણી		૨૦%	૩૦%	૪૦%	----	૧૦%
E વિભાગના ખર્ચની ફાળવણી		૪૦%	૨૦%	૩૦%	૧૦%	----

જુદા-જુદા વિભાગો વચ્ચે શિરોપરી ખર્ચની ફાળવણી દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો. સેવા વિભાગોના ખર્ચની ફાળવણી ઉત્પાદન વિભાગો 'A', 'B', 'C' વચ્ચે દર્શાવો.

અથવા

પ્રશ્ન.૨ દત કંપનીના કુલ ચાર વિભાગો છે A,B અને C ઉત્પાદન વિભાગ તથા D સેવા વિભાગ છે એક મહિનાના ખર્ચની વિગત નીચે પ્રમાણે આપવામાં આવી છે.

પરોક્ષ ખર્ચ	રૂ. ૧,૦૦૦
ભાડું	રૂ. ૨,૨૦૦
ચંત્ર મરામત	રૂ. ૧,૨૦૦
ઘસારો	રૂ. ૮૦૦
વીજળી	રૂ. ૨૨૦
સુપરવિઝન ખર્ચ	રૂ. ૩,૦૦૦
ચંત્રનું વિમા પ્રીમિયમ	રૂ. ૧,૦૦૦
પાવર	રૂ. ૧,૮૦૦

ઉપરના ચાર વિભાગોની બીજી માહિતી નીચે પ્રમાણે છે.

વિગત	A	B	C	D
રોકેલ જગ્યા (ચો.ફુટ)	૨૫૦	૧૫૦	૧૦૦	૫૦
મજૂરોની સંખ્યા	૨૪	૧૬	૧૨	૮
ચંત્રની કિંમત રૂ.	૨૪,૦૦૦	૧૮,૦૦૦	૧૨,૦૦૦	૬,૦૦૦
પ્રત્યક્ષ મજૂરી રૂ.	૮,૦૦૦	૬,૦૦૦	૪,૦૦૦	૨,૦૦૦
ખરેખર પાવરની વપરાશ રૂ.	૮૦૦	૪૦૦	૪૦૦	૨૦૦

ઉપરના ખર્ચો જુદા-જુદા વિભાગો વચ્ચે યોગ્ય ધોરણે ફાળવણી કરો.

પ્રશ્ન.૩ ABC LTD. ના કામદારોની વિગત નીચે મુજબ છે. (૧૫)

૧. તા. ૦૧-૦૩-૨૩ના રોજ કામદારોની સંખ્યા	૮૫૦
૨. તા. ૩૧-૦૩-૨૩ના રોજ કામદારોની સંખ્યા	?
૩. રાજીનામું આપી છૂટા થયેલ કામદારોની સંખ્યા	૧૦
૪. બરતરફ થયેલ કામદારોની સંખ્યા	૧૦
૫. નિવૃત્ત થયેલ કામદારોની સંખ્યા	૨૦
૬. કુલ નવા નિમાયેલ કામદારોની સંખ્યા	૧૪૦
(વિસ્તરણ યોજનાને કારણે ૧૨૦ કામદારોની નિમણૂક કરવામાં આવી છે.)	
૭. સંયુક્ત મજૂર ફેરબદલી દર	૬%
(૧ વર્ષ = ૩૬૫ દિવસ)	

ઉપરોક્ત માહિતી પરથી

- તા. ૩૧-૦૩-૨૩ ના રોજ કામદારોની સંખ્યા
- છૂટા થયેલ કામદારોને આધારે મજૂરી ફેરબદલી દર અને વાર્ષિક સમકક્ષ દર
- પુનઃસ્થાપના પદ્ધતિના આધારે ફેરબદલી દર અને વાર્ષિક સમકક્ષ દર

અથવા

પ્રશ્ન.૩ એક કારખાનામાં કલાક દીઠ વેતન દર રૂ. ૭ છે. ચેતનને રોવેન યોજના મુજબ રૂ. ૩૮૪ અને સમય વેતન મુજબ રૂ. ૩૩૬ મળે છે. એજ કારખાનામાં એક વસ્તુની માલ સામાનની કિંમત રૂ. ૫૩૧ છે. અને કારખાનાનાં પરોક્ષ ખર્ચ મજૂરીના ૫૦% લેખે વસુલ કરવામાં આવે છે. તો તે વસ્તુની કારખાના પડતર સમય વેતન, કાર્ય વેતન, હેલ્સી યોજના મુજબ તથા રોવેન યોજના મુજબ ગણો.

પ્રશ્ન.૪ નીચેની માહિતી પરથી શોધો. (૧૫)

૧. આર્થિક વરદી જથ્થો	૨. વરદી સપાટી
૩. મહત્તમ સપાટી	૪. લઘુત્તમ સપાટી
૫. ભય સપાટી	૬. સલામતી જથ્થો

- વાર્ષિક વપરાશ ૧૨,૦૦૦ એકમો.
- એકમ દીઠ પડતર રૂ. ૧
- વરદી મુકવાનો ખર્ચ રૂ. ૧૨
- વહન કરવાનો ખર્ચ ૨૦%
- માલ મેળવતા લાગતો સમય (મહત્તમ, સરેરાશ, લઘુત્તમ) ૩૦-૧૫-૫ દિવસ
- એક દિવસનો વપરાશ, (મહત્તમ, સરેરાશ, લઘુત્તમ) ૪૫-૩૩-૧૫ એકમો
- તાત્કાલિક માલ મેળવતા લાગતો વધુમાં વધુ સમય ૫ દિવસ

અથવા

પ્રશ્ન.૪(A) નીચેની માહિતી પરથી માલસામાન ફેરબદલી દર અને ફેરબદલી મુદત શોધો. (૦૭)

માલસામાનનો શરૂઆતનો સ્ટોક રૂ. ૨૦,૦૦૦
માલસામાનનો આખરનો સ્ટોક રૂ. ૫૦,૦૦૦
માલસામાનની ખરીદી રૂ. ૧,૭૦,૦૦૦

પ્રશ્ન.૪(B) નીચેની માહિતી પરથી માલસામાનનો આખરનો સ્ટોક, માલસામાન વપરાશ અને માલસામાન ફેરબદલી દર શોધો. (૦૮)

શરૂનો સ્ટોક રૂ. ૪૦,૦૦૦
ખરીદી રૂ. ૧,૧૦,૦૦૦
સરેરાશ સ્ટોક રૂ. ૪૫,૦૦૦

ENGLISH VERSION

- Q.1 From the following information prepare contract account by 2/3 cash basis method i.e. transfer 2/3 profit to profit and loss A/c method. (20)

Particular	Amt. (Rs.)
Raw material	1,30,000
Wages	1,00,000
Indirect expenses	50,000
Closing stock of material at the end of year	10,000
Loss due to accident	20,000
Uncertified work	30,000
Cash received (90% of certified work)	3,60,000
Contract price	5,00,000
Sales of scrap	2,000
Sales of raw material (cost rs.5,000)	6,000
Plant	50,000
Plant at the end of year	30,000

OR

- Q.1 The following information related to a contract for Rs. 37,50,000. Khushi contractor pays 90% cash against work certified.

Particular	2021 Rs.	2022 Rs.	2023 Rs.
Materials	4,50,000	5,50,000	3,15,000
Wages	4,25,000	5,75,000	4,25,000
Direct expenses	17,500	62,500	22,500
Indirect expenses	7,500	10,000	----
Work certified	8,75,000	28,25,000	37,50,000
Work uncertified	----	50,000	----
Plant	50,000	----	----
Plant at the end of year	40,000	25,000	10,000

Prepare the contract account for above year.

- Q.2 Junagadh Ltd. has three production departments A, B and C and two service departments D and E. the following information are taken from the books of Junagadh Ltd. (20)

Rent and Texas	Rs. 5,000
General electricity	Rs. 600
Indirect Labour	Rs. 1,500
Power	Rs. 1,500
Depreciation of machine	Rs. 10,000
Miscellaneous expenses	Rs. 10,000

Particulars	TOTAL	A	B	C	D	E
Space occupied (sq.ft.)	10,000	2,000	2,500	3,000	2,000	500
Light points	60	10	15	20	10	5
Direct labour Rs.	10,000	3,000	2,000	3,000	1,500	500
Horse power	150	60	30	50	10	----
Value of the assets Rs.	2,50,000	60,000	80,000	1,00,000	5,000	5,000
Working hours		6,226	4,028	4,066	----	----
Distribution of expenses of department D		20%	30%	40%	----	10%
Distribution of expenses of department E		40%	20%	30%	10%	----

Prepare statement showing allocation of overheads to various departments. And show the distribution of service department expenses to Production Department A, B and C by repeated distribution method.

OR

- Q.2 Datt company is having four departments A, B and C are producing departments and D is a service department. The actual cost for a period of 1 months are as under.

Indirect expenses	Rs. 1,000
Rent	Rs. 2,200
Plant repairs	Rs. 1,200
Depreciation	Rs. 900
Lighting	Rs. 220
Supervision expenses	Rs. 3,000
Insurance premium of plant	Rs. 1,000
Power	Rs. 1,800

The following data is also available in respect of four departments.

Particular	A	B	C	D
Area occupied (Sq. Ft.)	250	150	100	50
Number of workers	24	16	12	8
Value of plant Rs.	24,000	18,000	12,000	6,000
Direct wages Rs.	8,000	6,000	4,000	2,000
Actual power used Rs.	800	400	400	200

Apportion the Cost to the various departments on the suitable basis.

- Q.3 Information regarding workers of ABC Ltd is as under. (15)

1. Number of workers as on Dt. 01-03-23	950
2. Number of workers as on Dt. 31-03-23	?
3. Number of workers resigned.	10
4. Number of workers dismissed.	10
5. Number of workers retired	20
6. Number of workers newly appointed (out of which 120 workers were taken under expansion plan)	140
7. Joint Labour turnover rate	6%

(1 year = 365 days)

Find out :

1. Number of workers as on Dt. 31-03-23
2. Labour turnover rate of separation method and equivalent annual turnover rate.
3. Labour turnover rate of replacement method and equivalent annual turnover rate.

OR

- Q.3 The wage rate per hour is Rs. 7 in a factory. Chetan has received Rs. 384 according to Rowen plan and Rs. 336 according to time wage system. Material cost of a product is Rs. 531 and factory overhead are recovered at 50% off total wages. Calculate total factory cost of product according to time wage, piece wage, Halsey plan and Rowen plan.

- Q.4 From the following information find out. (15)

1. Economic order quantity
 2. Ordering level
 3. Maximum level
 4. Minimum level
 5. Danger level
 6. Safety stock
- Annual consumption. 12,000 units
 - Cost per unit Rs. 1
 - Ordering cost. Rs. 12
 - Carrying cost 20%
 - Delivery period (maximum, average, minimum) 30-15-5 days
 - Daily consumption (maximum, average, minimum) 45-33-15 days
 - Maximum delivery period for emergency purchase 5 days

OR

- Q.4(A) From the following information find out material turnover rate and turnover period (07)

Opening stock of material Rs. 20,000

Closing stock of material Rs. 50,000

Purchase of material Rs. 1,70,000

- Q.4(B) On basis of following details available from a store department calculate closing stock, stock consumption and stock turnover rate (08)

Opening stock Rs. 40,000, Purchase Rs. 1,10,000, Average stock Rs. 45,000
